

Toespraak

Dankwoord bij overhandiging rapport
Parlementaire Onderzoekscommissie
Privatisering/Verzelfstandiging
Overheidsdiensten 30 oktober 2012

Datum 30 oktober 2012

Geachte voorzitter en leden van de commissie, dames en heren,

Hartelijk dank voor het eindrapport van uw commissie, dat ik zojuist in ontvangst heb mogen nemen in stijl van deze Kamer 'papierarm parlement'. U zei het al, net iets meer dan een jaar hebt u samen met uw staf hieraan gewerkt en het resultaat mag er zijn.

Hoewel ik als Voorzitter niet in de positie ben om mij uit te laten over de inhoud van het rapport, wil ik wel graag iets zeggen over de betekenis van dit onderzoek voor de Eerste Kamer. Het is, zoals u zelf al zei, niet de eerste keer in de geschiedenis dat de Kamer een parlementair onderzoek uitvoert. Maar dit onderzoek is wel van een andere orde, over een belangrijk maatschappelijk thema dat veel mensen bezighoudt. Het is hiermee zonder twijfel een hele grote stap in de werkwijze van de Eerste Kamer en wellicht een omwenteling. De Eerste Kamer toont hiermee niet alleen haar bevoegdheid, maar ook haar capaciteit.

En dat is overigens niet geheel zonder slag of stoot verlopen. Ten tijde van het indienen van de motie Schuurman c.s. hebben sommigen beargumenteerd dat een dergelijk onderzoek niet bij het reflecterende karakter van de Eerste Kamer past. Uiteindelijk werd in het plenair debat van 15 maart 2011 het onderwerp privatiseringen/verzelfstandigingen echter toch belangrijk genoeg geacht om een dergelijke stap te zetten. Vervolgens adviseerde de commissie-Leijnse op 24 mei 2011 om niet voor een parlementaire enquête, maar juist voor een parlementair onderzoek te kiezen. Dit advies heeft de Kamer met een overgrote meerderheid gevolgd.

Die uiteindelijke vorm van een onderzoek in plaats van een enquête heeft, denk ik, goed uitgepakt. De commissie stelde zich niet veroordelend op en riep niemand ter verantwoording. Zij was op zoek naar waarheidsvinding en constructieve adviezen voor de toekomst.

Dit hebt u onder meer in de openbare verhoren uitstekend naar voren gebracht, alleen al door te kiezen voor een ovale tafel. Naar

Datum 30 oktober 2012

blad 2

aanleiding hiervan werd er in de NRC op 2 juni dit jaar geschreven "Eerste Kamer doet steeds vaker waar parlementen voor zijn". Nu zijn wij geen Huis dat zich normaal gesproken sterk laat beïnvloeden door de pers, maar een compliment als dit laten wij ons gaarne welgevallen...

Maar niet alleen de volgers van buitenaf hebben hier positief op gereageerd, ook de bij het onderzoek betrokken actoren hebben hun waardering hiervoor uitgesproken. U zei het zelf al: geen enkele persoon heeft geweigerd zijn of haar medewerking aan het onderzoek te verlenen. Ze waren 'blij om hun verhaal te kunnen doen' en vooral ook blij dat de Kamer dit onderzoek uitvoerde. Er is in het verleden naar privatisering/verzelfstandiging *an sich* natuurlijk al behoorlijk wat onderzoek gedaan. Om echter op deze manier te kijken naar de parlementaire besluitvorming die hieraan vooraf ging -met gepaste zelfreflectie en met het oog op aanbevelingen voor de toekomst- heeft voor veel positieve reacties gezorgd.

Het voeren van parlementair onderzoek en het tot stand brengen van een rapport vergt discipline, doorzettingsvermogen en doortastendheid. Dat het meer dan negen pagina's is, is mij duidelijk. Een bondig hoofdrapport, een lijvig deelrapport en een begeleidende brochure dat is geen sinecure en dus zijn wij dan ook blij om dit van u op het digitale visitekaartje van de Kamer te mogen ontvangen. De tijd van het schuiven met dozen papier is hier in de Eerste Kamer echt verleden tijd.

Ik sluit graag af met een citaat van Nederlands dichter J. Boulez "*Het is niet voldoende te weten. Je moet de kennis overwinnen*". De kennis ligt hier voor ons, nu is het aan ons om hiermee verder te gaan en deze te overwinnen. Het is uiteindelijk de Kamer die een oordeel over uw werk zal uitspreken.

Ik prijs u en uiteraard ook uw staf voor de wijze waarop u dit onderzoek hebt uitgevoerd en hoop dat het bijdraagt aan het creëren van zorgvuldige parlementaire besluitvorming rondom privatisering en verzelfstandiging in de toekomst.